

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

V Ljubljani v sredo 5. oktobra 1870.

Gospodarske stvari.

Krompir za seme.

V „Novicah“ že od 1868. l. priporočani Güllihov način krompir saditi se obnaša vsa leta tako dobro, da pametni gospodarji ga menda vprihodnje ne bodo drugače sadili kakor tako.

Na vrtu družbe kmetijske se je letos na poldrugem oralu sadilo 5 sort krompirja po Güllihovi šegi, in — če tudi je drugod krompir zeló gnjil — je po Güllihu sajeni krompir popolnoma zdrav ostal in bogato rodil.

Al te vesele skušnje nismo naredili samo mi na vrtu družbe kmetijske v Ljubljani, temuč tudi od drugih krajev se slišijo veseli glasovi, da 1 krompir je rodil po 35 do 60 večidel debelih krompirjev; tako se je tedaj na enem oralu pridelalo po 200 centov dobrega, zdravega krompirja.

Gori je rečeno bilo, da na vrtu družbe kmetijske smo sadili 5 sort krompirja, namreč:

Nr. 1. izvorni, debeli, rumeni krompir; iz 1 centa se je pridelalo 45 centov zdravega, prav dobrega, močnatega krompirja;

Nr. 2. holštajnski zgodnji (v začetku meseca avgusta zrel) krompir, debel, podolgast, ki smo ga naravnost od Gülliha dobili; 45 do 50 centov se ga je pridelalo iz 1 centa;

Nr. 3. holštajnski pôzni, prav debel in podolgast, tudi od Gülliha kupljen; iz 1 centa smo pridelali do 55 centov;

Nr. 4. kifličar, v 6 tednih zrel; seme smo dobili iz Ašersleben-a na Pruskem, prav zdrav, rodoviten in okusen krompir;

Nr. 5. okrogli krompir, v 6 tednih zrel; tudi to seme je iz Ašersleben-a, zdravo in rodovitno.

Krompir vseh teh 5 sort je zdaj na prodaj na vrtu družbe kmetijske v Ljubljani, in sicer:

pod Nr. 1. in Nr. 2. popisani, cent po 3 gold.;

pod Nr. 3. cent po 3 gold. 60 kr.;

pod Nr. 4. in Nr. 5. cent po 4 gold.

Naj se kmalu oglasi, kdor ga želi; k žaklju naj priloži denar, kdor po-nj pošlje. Po vrsti, kakor se kdo oglasi, ga bode dobil.

Oskrbništvo družbe kmetijske
v Ljubljani 3. okt. 1870.

Schollmajer.

Zareja novih gozdov po umetni setvi.

(Dalje.)

3. Kteri je najbolji čas za setev?

Najpripravnejši čas za setev je menda oni, kedar narava (natora) sama seje, ako nam to okoliščine do-

puščajo. Če se v naravi kaj spremeni, moramo na to gledati, kajti od časa, kedaj bomo sejali, je odvisna dobra setev. Na primer: Po naravi pade žir v jeseni z drevesa pod staro drevo, potem je z listjem pokrito in jame že aprila meseca kaliti. Pozne zmrzline je zavarovano s starim drevesom. Če posejemo jeseni žir na planjavo, bo ravno tako kalilo, a pozneje bode poseblo, ker nima varstva. Zarad zmrzline sejmo spomladi, tako, da rastline oni čas kalé, kedar se ni več zmrzline bati.

Držimo se sledečih iz skušenj povzetih pravil:

1. Želod sejmo hitro ko smo ga nabrali jeseni, prostor naj bo zavarovan ali pa ne. Ako se bojimo, da ne bi nam semena domači ali divji prešiči, srne in jazbeci snedli, naj se ogradi. Kjer je dosti miši, ne sejmo ga tisti čas, ampak odložimo setev do meseca svečana. Tudi spomladanska setev je dobra tistikrat, kedar ne moremo želoda globoko v zemljo djati; ker drugače se je bati, da ne bi na površji zemlje pozebel.

2. Žir sejmo na goljavah meseca malega travna (aprila). Ako pa seme bode varstvo imelo od bližnjih dreves in grmov in se nam ni bati, da bi ga prešiči ali druge škodljive živali požrle, sejmo ga že jeseni.

3. Gabrovo seme sejmo jeseni ali spomladi: čem preje ga v zemljo denemo, tem bolje se bo setev obnesla.

4. Javorovo seme, če setev ne bo varstva imela, sejmo spomladi; ako bomo pa v borštu posamesne goljave zasejali, sejmo ga jeseni.

5. Jesene posejmo, kakor hitro mogoče, jeseni ali spomladi.

6. Brestovo seme sejmo precej po nabiranji meseca rožnika (junija); ako pa to ni mogoče, pa kmalu spomladi. Jesenska setev se zmirom slabeje obnese, kakor spomladanska. Če smo seme rožnika meseca sejali, bomo že v tistem letu rastlinice imeli.

7. Brezovo seme sejmo precej, ko je zrelo, jeseni ali naglo spomladi. Kolikor hitreje seme v zemljo pride in kolikor bolj frišno je, toliko bolje se bo tudi setev obnesla.

8. Jelšovo seme sejmo jeseni po nabiranji ali pa naglo spomladi. Oboje bo dobro, če je seme pripravno in vreme ugodno.

9. Jelkovo seme sejmo jeseni, kjer je mogoče; kjer pa ne, hitro spomladi.

10. Smrekovo, 11. borovo, 12. mecesnovno in 13. gladkega bora seme sejmo v začetku spomladi.

Vseh teh dreves seme se lahko tudi jeseni poseva, in od tega imamo še ta dobiček, da jeseni vsejano že spomladi rasti prične; to pa pri spomladanski setvi ni, kajti solncu preveč izpostavljene rastlinice se posušé.

Tudi od mraza jeseni ne trpé veliko.